

Utmaningar för VA SYD

VA SYD är en regional VA-organisation som verkar i sydvästra Skåne och som även har hand om avfallshanteringen i Burlöv och Malmö. VA SYD är ett kommunalförbund vilket innebär att vi är en politiskt styrd organisation som består av våra medlemskommuners VA-verksamheter. Medlemskommunerna är Burlöv, Eslöv, Lund och Malmö.

Anpassning av VA-systemet till klimatförändringar

I augusti 2014 upplevde Malmö ett historiskt kraftigt skyfall som resulterade i att flera fastighetsägare fick stora skador på sina hus. Volymen i Malmös dagvattennät motsvarar 3 Turning Torso. Volymen som föll vid skyfallet i augusti 2014 motsvarade 53 Turning Torso. Detta illustrerar det omöjliga i att i ett ledningsnät ta hand om de stora volymer som resulterar vid skyfall som kan komma att bli allt vanligare till följd av klimatförändringar. Det behövs därför såväl stora som små magasin som kan ackumulera och fördröja avrinning. Hur dessa kan se ut vet vi ganska väl, men de måste utformas för att passa in i stadsbilden, finna gehör hos markägare, och vara utformade och placerade på ett sätt så att de inte hindrar annan samhällsservice. Problematiken kring omhändertagande av regnvatten vid kraftiga skyfall är därmed inte enbart en teknisk fråga, utan handlar också om arkitektonisk gestaltning, stadsplanering, lagstiftning och fungerande arenor för interaktion mellan olika berörda aktörer. Hur dessa aspekter ska hanteras behöver belysas i studier som utgår från de verkliga förhållandena i städer och stadsdelar.

Skärpta och nya krav på rening av spill- och dagvatten

Framtida lagkrav innebär sannolikt att fosforeringen vid våra avloppsreningsverk måste bli ännu bättre. Vidare är det troligt att krav på rening av olika mikroföroreningar, t.ex. läkemedelsrester, kommer att införas. Detta medför att vi måste finna kostnadseffektiva metoder för att möta dessa krav, samtidigt som befolkningen ökar och därmed belastningen på avloppsreningsverken.

En del lösning kan vara att lokalt behandla delflöden från framförallt nybebyggelse. De lösningar som kan vara aktuella där är betydligt mindre beroende av existerande avloppshantering, och kan därmed ha betydligt högre ambitioner beträffande resursåtervinning av näringsämnen och energi.

Hur morgondagens reningsprocesser i befintliga avloppsreningsverk, och lösningar i mer lokal skala, ska utformas är en viktig uppgift för forskning, utveckling och innovation.

Uppströmsarbete för utfasning av miljögifter

Avloppsreningsverken är framförallt anpassade för att ta hand om kiss, bajs och toalettpapper. Men innehållet i avloppsvattnet som kommer till avloppsreningsverken är en provkarta på det moderna samhällets kemikalieanvändning. Att minska belastningen av oönskade ämnen i spillvatten och dagvatten kräver ett aktivt uppströmsarbete som identifierar och kvantifierar källorna till oönskade ämnen, samtidigt som kommunikationen med såväl hushåll som verksamheter för att minska belastningen måste byggas på ömsesidigt förtroende. Hur denna kommunikation ska utformas behöver utvecklas ytterligare.

Skärpta krav som kan leda till förändrad avsättning av avloppsslam

Med den skärpning av kraven inom REVAQ som kan förutses angående innehållet av Cd i slam, så kommer med nuvarande halter inget av VA SYDs slam att kunna spridas på åkermark ca 2025. Även om denna beräkning innehåller betydande osäkerheter, så innebär det att VA SYD, med flera VA-bolag, ser sig om efter alternativ. Slamförbränning är det som ligger närmast till hand. Det finns flera metoder för utvinning av fosfor ur aska, men de har hittills ansetts dyra att genomföra. Det är en viktig uppgift att fortsätta utforska, och skala upp, metoder för utvinning och produktifiering av fosfor från slam.